

Ըճգեաճուր և Նիգիկալեան Բիմիա

Ստաշուկ Գ., Գոմբրովսկի Ա., Գայբակյան Ռ. Դ., Յարոնց Մ., Գրիգորյան Գ. Գ. — Ալյումինիումի օքսիդի մոզիֆիկացված մակերեսների ֆիզիկա-
բիմիական հատկությունները: I. Ալյումինիումի օքսիդի մակերեսային
ջրային թաղանթների հատկությունների ուսումնասիրությունը գիֆֆե-
րենցիալ-ջերմային անալիզի մեթոդով: 163

Մետաղաճեղան Բիմիա

Վարուժանյան Ա. Ա., Մանուկյան Գ. Գ., Մանվելյան Մ. Գ. — Ամորֆ սիլիցիումի
երկօքսիդի վերամշակումը բրիկետների կվարցի միաբուրեցման աճեց-
նելու համար 168
Շամիրյան Գ. Ա., Վինոգրադով Ե. Ե. — Բորաթթվի էքստրակցիան H_2BO_3 -
 $LiCl-H_2O$ -2-էթիլհեքսանոլ համակարգում 25° -ում 174

Անալիտիկ Բիմիա

Գայբակյան Ա. Գ., Կալաբյան Ի. Ք. — Ներթախ սպեկտրաչափական որոշումը
Գայբակյան Գ. Ա., Համուի Գ. Ի. — Շրջագծային նրբաշերտ ջրոմատոգրաֆիա:
Ոսկու, սելենի և տելուրի բաժանումը իոնիտային շերտերի վրա 183
Գայբակյան Գ. Ա., Համուի Գ. Ի. — Հակաշրջագծային նրբաշերտ ջրոմատոգրա-
ֆիա: Ոսկու, սելենի և տելուրի բաժանումը իոնիտային շերտերի վրա 186

Փրզաճեղան Բիմիա

Նիկողոսյան Լ. Լ., Ներսիսյան Կ. Ա., Բաբայան Մ. Ա., Իճեիկյան Մ. Հ. — Ուսում-
նասիրություններ 1-արիլ(ֆուրֆուրիլ)-2-ադա-1,3-բուտադիենների բնա-
զավառում 190
Կալաբյան Ռ. Հ., Գրիգորյան Ն. Յու., Իճեիկյան Մ. Հ. — Ֆուրֆուրի և բիս-
ֆուրֆուրի օքսիդների ստացումը չակտիվացրած ածխախինային միացու-
թյուններից և ջրոսախրոչներից միջֆազային կատալիզի պայմաններում
կամ շերմահիմային միջավայրում 200
Մարկոսյան Ա. Ի., Հովհաննիսյան Մ. Հ., Կուռոյան Ռ. Հ., Գրիգորյան Ռ. Ք. —
4-Օքսո-3,4,6-սահարահիդրոսպիրո(բենզո [h] խինազոլին-5,1'-ցիկլոպեն-
տանների) ածանցյալների սինթեզը 208
Մարկոսյան Ա. Ի., Հովհաննիսյան Մ. Հ., Կուռոյան Ռ. Հ. — 2-Տեղակալված-4-
ջուր-5,6-զիհիդրոսպիրո(բենզո [h] խինազոլին-5,1'-ցիկլոպենտանների) սին-
թեզը և հատկությունները 211
Մարկոսյան Ա. Ի., Հովհաննիսյան Մ. Հ., Կուռոյան Ռ. Հ. — 2-Տեղակալված-4-
ջուր-5,6-զիհիդրոսպիրո(բենզո [h] խինազոլին-5,1'-ցիկլոպենտանների)
սինթեզը և հատկությունները 216
Նեփուկո Ն. Ս., Քոփուզյան Վ. Օ. — N-Տեղակալված ամինաթթուների խուր-
նային էսթերներ: V. Մի քանի հավելումների ազդեցությունը 2/զիմե-
թիլամինալ-էթանոլի 2-ֆենիլ-4-բենզալ-5-օքսազոլոնով Օ-ացիլացման
ռեակցիայի վրա 221
Գյուլբուրգյան Լ. Վ., Ալեքսանյան Ի. Լ., Ավետիսյան Ա. Ա. — 2,3-Դիհիդրոֆու-
րոլ, 2-C/խինոլինների ածանցյալների ստացումը 226
Գյուլբուրգյան Լ. Վ., Ալեքսանյան Ի. Լ., Ավետիսյան Ա. Ա. — 2-Սախարիլիտի-
լինների նոր ածանցյալները 233
Գրիգորյան Գ. Ա., Դիլանյան Գ. Ա., Մալխասյան Ա. Յ., Մարտիրոսյան Գ. Շ. —
Հիպոբորիտ-իոնի վերականգնումը էլեմենտար էծմրով և կտիվացված
ածխով ջրային լուծույթում միջֆազ կատալիզի պայմաններում 238
Առեփանյան Ա. Ն., Միքայելյան Ա. Ռ., Հովիվյան Է. Մ., Քաղանյան Շ. Հ. — Ձե-
զեցած միացությունների ռեակցիաներ: CLIII. 3-Ալկեն-4-օլիգների սին-
թեզի նոր եղանակ, հիմնված ջրոք պարունակող 4- և 5-ալկենային
թթուների վրա 243

Սեպտեմբերյան Ա. Ն., Օգոստոսյան Գ. Բ., Բաղրամյան Ե. Լ. — Ձեռագրացած միացությունների ունակցիաներ. Գրուպարգիլային և ալենային միացություններում ֆունկցիոնալ խմբերի վերականգնումը մետաղներով, նրանց ազդերով և կոմպլեքս հիդրիդներով	230
Սադյան Ա. Ս., Ղահրամանյան Ա. Ռ., Հովսեփյան Գ. Ս., Ժամասյան Ա. Մ., Բասեցյան Կ. Ե., Հակոբյան Է. Ս., Գրիգորյան Ս. Կ., Մեյնենեն Վ. Ֆ., Հովհաննիսյան Է. Մ., Ղափանցյան Է. Ե. — Լ-Գրուպի անջատումը ամինոթթյունների խառնուրդներից	270

Պոլիմերային Բիմիա

Հարությունյան Ռ. Ս., Սարգսյան Ֆ. Ա., Հակոբյան Լ. Գ., Գաբրիելյան Ա. Մ., Կուտանյան Թ. Լ., Բեյլիբյան Ն. Մ. — Սուլաֆոնատի մոնոդիցերիդի մի քանի ածանցյալները որպես էմուլսիայի կայունացուցիչներ	277
Սիմոնյան Գ. Ա., Քարամյան Է. Գ., Հարությունյան Ռ. Ա., Վարդանյան Ռ. Լ., Բեյլիբյան Ն. Մ. — Բենզոլ պերօքսիդ-երրորդային ամին համակարգով հարուցված ալիլիտիարիլի պոլիմերման կինետիկական օրինաչափությունների կախվածությունը ամինի կառուցվածքից	280

Կտրեց կազմակերպումներ

Գոնիզյան Ս. Կ., Գրիգորյան Կ. Ռ., Գրիգորյան Գ. Լ., Վարդանյան Ե. Ռա., Մարգարյան Ե. Ա. — Կորալի պրոլիտի խելասային կոմպլեքսի կատալիտիկ ազդեցությունը կուլմոլի հիդրոպերօքսիդի քայքայման վրա ջրային միջավայրում	284
Նիկոզոսյան Լ. Լ., Ներսիսյան Կ. Ա., Իննիկյան Մ. Լ. — 4-Ֆենիլ-3-ազա-3-բուլանի խումբ պարունակող չորրորդային ամինիումային ազերի փոխազդեցությունը նուկլեոֆիլների հետ	287
Կուրուիկյան Ց. Ա., Գասպարյան Ա. Վ., Հովսեփյան Ս. Ս., Խաչատրյան Ռ. Լ., Իննիկյան Մ. Լ. — Դիէթիլֆոսֆինատթվի պրոպիլ-2-իլ էթերի ինքնախմբավորման ուսումնասիրությունը ին սպեկտրալ եղանակով	289
Մեսրոպյան Է. Գ., Մարտիրոսյան Է. Վ., Համբարձումյան Գ. Բ., Ավետիսյան Ա. Ա. — Նիկոտինատթվի նոր ածանցյալների սինթեզ	301
Ափոյան Ս. Լ., Հակոբյան Լ. Գ., Բեյլիբյան Ն. Մ. — Ալիլամիդի և մեթակրիլատթվի պոլիմերումը ուղիղ էմուլսիայից շրջված էմուլսիայի անցման հատվածում	304
Մացոյան Մ. Ս., Գալստյան Լ. Ռ., Սահակյան Լ. Ա., Քիցոյան Ֆ. Ա., Զախարյան Գ. Ա. — Սորբենտ-սորբվող նյութ և լուծիչ-սորբված նյութ համակարգերում առաջացած կապերի բնույթի հետազոտությունը ին սպեկտրոսկոպիկ եղանակով	306

Նամակներ խմբագրությունը

Մարգարյան Ե. Ա., Սարուխանյան Է. Ռ., Ճճմարիտյան Ջ. Լ., Սեֆերյան Գ. Մ., Ղազարյան Ե. Լ. — Դիալիսուլֆոքսիդների կոմպլեքսները ազերի հետ որպես վինիլային մոնոմերների պոլիմերացման հարուցիչներ	300
Հեղինակների և հոդվածների ցանկ	302

СОДЕРЖАНИЕ

Стр.

Общая и физическая химия

- Стацук П., Домбровский А., Гайбакян Р. Д., Яронец М., Григорян Г. Г.* — Физико-химические свойства модифицированных поверхностей оксида алюминия. I. Исследования свойств гидратного покрова оксида алюминия методом дифференциального термического анализа . . . . . 163.

Неорганическая химия

- Варужяня А. А., Манукян Г. Г., Манвелян М. Г.* — Переработка аморфного диоксида кремния в брикеты для выращивания монокристаллов кварца . . . . . 168.
- Шамчрян П. С., Виноградов Е. Е.* — Экстракция борной кислоты в системе $H_2BO_3 - LiCl - H_2O$ — 2-этилгексанол при 25°C . . . . . 174.

Аналитическая химия

- Гайбакян А. Г., Халатян И. Т.* — Спектрофотометрическое определение нитрита . . . . . 179.
- Гайбакян Д. С., Хамуи Д. И.* — Круговая тонкослойная хроматография. Разделение золота, селена и теллура на ионитовых слоях . . . . . 183.
- Гайбакян Д. С., Хамуи Д. И.* — Антикруговая тонкослойная хроматография. Разделение золота, селена и теллура на ионитовых слоях . . . . . 186.

Органическая химия

- Никогосян Л. Л., Нерсесян К. А., Бабаян М. А., Инджикян М. Г.* — Исслелозания в области 1-арил(фурфурил)-2-аза-1,3-бутадиенов . . . . . 190.
- Хачатрян Р. А., Григорян Н. Ю., Инджикян М. Г.* — Синтез фосфинов и бисфосфороксидов из неактивированных ацетиленовых соединений и хлорстиролов в условиях межфазного катализа или в суперосновной среде . . . . . 200.
- Маркосян А. И., Оганисян М. Г., Куроян Р. А., Григорян Р. Т.* — Синтез производных 4-оксо-3,4,5,6-тетрагидроспиро-[бензо [h] хиразолин-5,1'-циклопентанов] . . . . . 208.
- Маркосян А. И., Оганисян М. Г., Куроян Р. А.* — Синтез и свойства 2-замещенных-4-хлор-5,6-дигидроспиро [бензо [h] хиразолин-5,1'-циклогексапов] . . . . . 211.
- Маркосян А. И., Оганисян М. Г., Куроян Р. А.* — Синтез и свойства 2-замещенных-4-хлор-5,6-дигидроспиро-[бензо [h] хиразолин-5,1'-циклопентанов] . . . . . 216.
- Несунц Н. С., Топузьян В. О.* — Холиновые эфиры N-замещенных аминокислот. V. Влияние некоторых добавок на реакцию O-ацилирования 2-(диметиламино)-1-этанол 2-фенил-4-бензаль-5-оксазолонем . . . . . 221.
- Гюльбудагян Л. В., Александян И. Л., Аветисян А. А.* — Получение производных 2,3-дигидрофуро[3,2-с]хинолина . . . . . 226.
- Гюльбудагян Л. В., Александян И. Л., Аветисян А. А.* — Новые производные 2-стирилхинолинов . . . . . 233.
- Григорян Г. С., Диланян А. А., Малхасян А. Ц., Мартиросян Г. Т.* — Восстановление гипохлорит-иона в водном растворе элементарной серой и активированным углем в условиях межфазного катализа . . . . . 238.
- Степанян А. Н., Микаелян А. Р., Овисян Э. М., Бадамян Ш. О.* — Реакции непредельных соединений. СLIII. Новый нуть синтеза 5-алкен-4-олидов на основе галогенсодержащих 4- и 5-алкеновых кислот . . . . . 242.
- Степанян А. Н., Оганян Г. Б., Бадамян Ш. О.* — Реакции непредельных соединений. Восстановление функциональных групп в пропаргильных и алкеновых соединениях металлами, их солями и комплексными гидридами . . . . . 250.

Сазиян А. С., Каграманян С. Р., Овсепян Г. Ц., Джамгарян С. М., Бас-сенциян К. Е., Акопян Э. М., Григорян С. К., Селемев В. Ф., Капанцян Э. Е., Оганесян Э. М. — Выделение L-пролина из смеси аминокислот	270
---	-----

Полимерная химия

Арутюнян Р. С., Саркисян Ф. А., Акопян Г. Д., Габриелян С. М., Костанян Т. А., Бейлерян Н. М. — Некоторые производные моноэстеров глицерина в качестве стабилизаторов эмульсии	277
Симосян Г. С., Карамян Э. Г., Арутюнян Р. С., Варданян Р. Л., Бейлерян Н. М. — Зависимость кинетических закономерностей полимеризации акрилонитрила, инициированной системой пероксид бензоила — третичный амин, от строения амина	280

Краткие сообщения

Григорян С. К., Григорян К. Р., Григорян Г. Л., Варданян Е. Я., Маркарян Ш. А. — Изучение каталитического распада гидропероксида кумола под влиянием хелатного комплекса пролина кобальта в воде	284
Никогосян Л. Л., Нерсесян К. А., Инджикян М. Г. — Взаимодействие с нуклеофилами четвертичных аммониевых солей с 4-фенил-3-азабутен-3-ильной группой	287
Куртикян Т. С., Гаспарян А. В., Овсепян С. А., Хачатрян Р. А., Инджикян М. Г. — ИК спектральное исследование самоассоциации пропион-2-илового эфира диэтилфосфиновой кислоты	289
Мееропян Э. Г., Мартиросян Э. В., Амбарцумян Г. Б., Аветисян А. А. — Новые производные никотиновой кислоты	291
Апоян С. А., Акопян Г. Д., Бейлерян Н. М. — Полимеризация акриламид и метакриловой кислоты в области перехода прямой эмульсии в обратную	294
Мацосян М. С., Галстян Л. Р., Саакян Л. А., Каноян Ф. С., Чухаджян Г. А. — Исследование характера возникающих связей в системах сорбент — сорбируемое вещество и растворитель — сорбированное вещество методом ИК спектроскопии	296

Письма в редакцию

Маркарян Ш. А., Сирухяни Э. Р., Чимаритян Дж. Г., Сеферян Г. М., Казоян Е. А. — Комплексы диалкилсульфоксидов с солями — инициаторы полимеризации виниловых мономеров	300
Указатель авторов и статей	302

CONTENTS

General and Physical Chemistry

- Stukhovich P., Dombrowski A., Gaybakian R. D., Yaronets M., Grigorian G. G.*—Physico-Chemical Properties of Modified Al_2O_3 Surfaces. I. Study of the Properties of Al_2O_3 Aqueous Films by Differential Thermic Analysis Method 163

Inorganic Chemistry

- Varouzhan A. A., Mianoukian G. G., Manvelian M. G.*—Processing of Amorphous Silicon Dioxide into Briquettes for Quartz Monocrystals Growth 168
- Shamirian P. S., Vinogradov Ye. Ye.*—Extraction of Boric Acids in the System H_3BO_3 — $LiCl$ — H_2O —2-Ethylhexanole at 25° 174

Analytical Chemistry

- Caybukian A. G., Khalatian I. T.*—Spectrophotometric Determination of Nitrile 179
- Gaybakian D. S., Hamoul D. I.*—Circular TLC—Separation of Au, Se and Te on Ionite Layers 183
- Gaybakian D. S., Hamoul D. I.*—Anticircular TLC—Separation of Au, Se and Te on Ionite Layers 156

Organic Chemistry

- Nikoghosian L. L., Nerstssian K. A., Babayan M. A., Injikian M. H.*—Investigations in a Range of 1-Aryl(furfural)-2-aza-1,3-butadienes 190
- Khachatryan R. H., Grigorian N. Yu., Injikian M. H.*—Synthesis of Phosphines and Bisphosphinoxides from Inactivated Acetylenic Compounds and Chlorostyrens in Interfase Catalysts Conditions or in Superbasic Environment 200
- Markossian A. I., Hovhannissian M. H., Kuroyan R. H., Grigorian R. T.*—Synthesis of Derivatives of 4-oxo-3,4,5,6-Tetrahydrospiro[benzo(h)quinazoline-5,1'-cyclopentanes] 208
- Markossian A. I., Hovhannissian M. H., Kuroyan R. H.*—Synthesis and Properties of 2-Substituted-4-chloro-5,6-dihydrospiro[benzo(h)quinazoline-5,1'-cyclohexanes] 211
- Markossian A. I., Hovhannissian M. H., Kuroyan R. H.*—Synthesis and Properties of 2-Substituted-4-chloro-5,6-dihydrospiro[benzo(h)quinazoline-5,1'-cyclopentanes] 216
- Nessunts N. S., Topuzian V. O.*—Choline Esters of N-Substituted Amino Acids. V. Influence of Some Additives on the Reaction of O-Acylation of 2-(Dimethylamino)-1-Ethanol with 2-Phenyl-4-Benzal-5-Oxazolone 221
- Gyulbudaghian L. V., Alexanian I. L., Avetissian A. A.*—Preparation of the Derivatives of 2,3-Dihydrofuro[3,2,C]quinolines 226
- Gyulbudaghian L. V., Alexanian I. L., Avetissian A. A.*—New Derivatives of 2-Styrylquinolines 232
- Grigorian G. S., Dilanian A. A., Malkhasian A. Ts., Martirosian G. T.*—Reduction of Hypochlorite-Ion in Aqueous Solution with Elemental Sulphur and Activated Carbon Using Phase Transfer Catalysis 238
- Stepanian A. N., Mikaelian A. R., Hovhian E. M., Badalian Sh. H.*—Reactions of Unsaturated Compounds. CLIII. A Novel Synthesis Route to ϵ -Alken-4-olides on the Basis of the Chlorocontaining 4- and 5-Alkenoic Acids 243

<i>Stepanian A. N., Ohanian G. B., Badanian Sh. H.</i> — Reactions of Unsaturated Compounds. Reduction of Functional Groups in Propargylic and Allenic Compounds by Metals, Their Salts and Complex Hydrides	250
<i>Saghian A. S., Ghahramanian S. R., Hovsepian G. Ts., Jamharian S. M., Bassentslan K. Ye., Hakopian E. M., Grigorian S. K., Selemen'yev V. F., Hovhannissian E. M., Ghapantsian E. Ye.</i> — L-Proline Isolation from the Mixture of Amino Acids	270

Polymer Chemistry

<i>Haroutyunian R. S., Sarkislan F. A., Hakopian H. D., Gabriellian S. M., Kostanian T. H., Beylerian N. M.</i> — Some Derivatives of Monoglyceride of Stearic Acid as Detergents for Emulsions	277
<i>Simontan G. S., Karamian E. G., Haroutyunian R. S., Vardanian R. L., Beylerian N. M.</i> — Dependence of Kinetic Regularities of Acrylonitrile Polymerization Initiated with Benzoyl Peroxide—Tertiary Amine on Structure of Amines	280

Short Communications

<i>Grigorian S. K., Grigorian K. R., Grigorian G. L., Vardanian Ye. Ya., Markarian Sh. A.</i> — Catalytic Decomposition of Cumene Hydroperoxide in Aqueous Solutions under the Influence of Cobalt (II) Prolinate Chelate Complex	284
<i>Nikoghosian L. L., Nersessian K. A., Injikian M. H.</i> — Interaction of Quaternary Ammonium Salts with 4-Phenyl-3-aza-butene-3-yl Group with Nucleophiles	287
<i>Kurtikian T. S., Gasparian A. V., Hovsepian S. A., Khachatrian R. H., Injikian M. H.</i> — IR Spectral Investigation of Propyn-2-yl-diethylphosphinate	289
<i>Mesropian E. G., Martirosian E. V., Hambartzoumian G. B., Avetissian A. A.</i> — Synthesis of New Derivatives of Nicotinic Acid	291
<i>Apoyan S. H., Hakopian H. D., Beylerian N. M.</i> — Polymerization of Acrylamide and Methacrylic Acid in the Range of the Straight Emulsion Transition into the Reverse	294
<i>Matsuyan M. S., Galstian I. R., Sahakian L. A., Kinoyan F. S., Chukhajian G. A.</i> — Investigation of Sorbent-Sorbate and Solvent-Sorbate by Infrared Spectroscopy and the Study of the Nature of Bonds Creation in these Systems	296

Letters of the Editor

<i>Margarian Sh. A., Saroukhanian E. R., Chshmaritlian J. H., Seferian G. M., Ghazoyan Ye. H.</i> — Complexes of Dialkylsulphoxides with Metal Ions as Initiators for Polymerization of Vinyl Monomers	300
Author and Paper Index	302